

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อสังคมยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ เทคโนโลยีที่ใช้จัดการข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นความรู้ วิธีการ ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวม จัดเก็บ และประมวลผลข้อมูล รวมไปถึง การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสาร เป็นต้น นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศยังหมายถึง เทคโนโลยีที่ทำให้เกิดระบบการให้บริการ การใช้บริการ และการดูแลข้อมูลด้วย ซึ่งส่งผลให้การดำเนินชีวิตและการทำกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์กรและสถาบันทางการศึกษา ต่างหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาเครื่องมือเพื่อเป็นช่องทางสนับสนุนการศึกษา เผยแพร่ความรู้และจัดการความรู้ขององค์กรโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น

การสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ระบุว่าปี พ.ศ. 2540 มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 220,000 คน ปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 4,800,000 คน และ ปี พ.ศ.2547 มีจำนวน 6,971,500 คน ซึ่งมีอัตราการเพิ่มจำนวนผู้ใช้งานขึ้นเรื่อยๆ ต่อปี จากรายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ในปี 2550 พบว่า อายุผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะอยู่ในช่วง 21-25 ปีมากที่สุด สำหรับกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตที่นิยมใช้งานมากที่สุดคือ การสืบค้นข้อมูล ถึงร้อยละ 22.9 (เนคเทค, 2550: ออนไลน์) ซึ่งอยู่ในช่วงการศึกษาระดับอุดมศึกษาและช่วงวัยทำงาน จึงเรียกได้ว่าคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลมากที่สุด จากแนวโน้มการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตข้างต้นทำให้เราเห็นว่าความก้าวหน้าของเทคโนโลยีนั้นส่งผลต่อการเกิดสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร การถ่ายทอดความรู้ ที่ไม่ได้จำกัดแต่ในตำราหรือห้องเรียน ที่จะทำให้นักเรียนสามารถก้าวทันต่อการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของโลกที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการรอบรู้

ปัจจุบันงานวิจัยทางประวัติศาสตร์เป็นงานสาขาหนึ่งที่มุ่งเน้นการตีความหลักฐานและข้อมูลใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับวงวิชาการ เป็นการศึกษาที่ก้าวล้ำไปกว่าการจดจำเหตุการณ์ กล่าวคือ อย่างที่เคยทำกันมาในอดีตการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในปัจจุบันจะมุ่งเน้นกระบวนการคิดมากกว่าการสอนให้จำเนื้อหา ซึ่งการมุ่งเน้นการคิดทาง

ประวัติศาสตร์เป็นปัจจัยที่ทำให้การศึกษาประวัติศาสตร์มีคุณค่ามากขึ้น เพราะต้องคำนึงถึงบริบทแวดล้อมและมิติของกาลเวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้นๆ เป็นสำคัญ ทั้งนี้การที่จะเสริมสร้างให้เกิดกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวได้จะต้องใช้ทักษะและความรู้ความเข้าใจประกอบกันหลายประการ เช่น การวิพากษ์ ตีความ และการวิเคราะห์ รวมทั้ง การแสดงความคิดเห็นจากการอภิปราย เป็นต้น

งานวิจัยเรื่องเว็บบล็อกเชียงใหม่ เป็นงานหนึ่งที่สะท้อนการทำงานโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ในการเสนอความเปลี่ยนแปลงของสังคมเชียงใหม่โดยผ่านการนำเที่ยววัดและชุมชนต่างๆ ในเมืองเชียงใหม่ ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยคือ องค์ความรู้เรื่องเมืองเชียงใหม่ที่มีการปรับตัวอย่างรวดเร็วในกระแสสังคมสมัยใหม่ นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ล้านนา โดยที่ผู้ศึกษาเห็นว่า องค์ความรู้ของงานวิจัยดังกล่าวนี้ มีความสำคัญและจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ เปรียบเสมือนการบันทึกเรื่องราวหน้าหนึ่งของเชียงใหม่ในยุคสมัยหนึ่ง ซึ่งจะมีคุณค่ามากขึ้นไปอีกในอนาคตข้างหน้า แต่ปัญหาที่พบคือ การจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ในรูปแบบเอกสารหรือเป็นรูปเล่มนั้น เมื่อผ่านการใช้งานไปแล้ว มีความเสี่ยงต่อการสูญหายและถูกทำลายจากการใช้งาน และปัญหาอีกประการคือข้อจำกัดในด้านการเผยแพร่และเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ เช่น เอกสารและตำราที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน เป็นต้น

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการจัดการข้อมูล ได้แก่ การจัดเก็บ การประมวลผล และการเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลจะช่วยให้จัดเก็บข้อมูลสำคัญจำนวนมากได้อย่างเป็นระเบียบ ประหยัดพื้นที่จัดเก็บ ไม่สูญหาย และพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาแนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (เว็บบล็อก) มาใช้ในการจัดเก็บ ประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล โดยเว็บบล็อกดังกล่าวจะเป็นแหล่งข้อมูลที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ล้านนา ซึ่งจะช่วยลดข้อจำกัดและปัญหาในการเข้าถึงความรู้ของนักเรียนนักศึกษา ที่สำคัญที่สุดคือการนำประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ (เว็บบล็อก) นี้มาเสนอเนื้อหาดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

การวางแผน การออกแบบและการพัฒนาเว็บบล็อกเพื่อการศึกษาประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญไม่น้อยกว่าเว็บบล็อกที่ใช้เพื่อจุดประสงค์อื่นๆ โดยเฉพาะการออกแบบโครงสร้างของเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการและเหมาะสมของผู้เรียน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการออกแบบแบบจำลองโครงสร้างสารสนเทศ และพัฒนาเป็นเว็บบล็อกเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่กำลังศึกษาประวัติศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ ความสำคัญของการออกแบบโครงสร้างเว็บบล็อกเพื่อการศึกษาประวัติศาสตร์ ไม่ได้อยู่ที่การได้ข้อมูลที่มากขึ้น แต่อยู่ที่สามารถเป็นแหล่งข้อมูลบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่นำเสนอข้อมูลที่

เชื่อมโยง ที่เอื้ออำนวยต่อการหาข้อมูลที่นักศึกษาสามารถอ้างอิงได้เพื่อใช้ในการวิจัย ทำให้การค้นคว้ามีความสะดวก รวดเร็ว ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง และสามารถลดทอนข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนประวัติศาสตร์โดยตรง และทั้งผู้เรียนสาขาวิชาอื่นๆ อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาและออกแบบเว็บไซต์เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์สำหรับนักศึกษาภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1.3.1 ได้เว็บไซต์ที่ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์

1.3.2 ทำให้ทราบถึงแนวทางการออกแบบเว็บไซต์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

1.4 นิยามศัพท์

การออกแบบเว็บไซต์การศึกษาสำหรับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หมายถึง การออกแบบเว็บไซต์ที่ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์แก่ผู้ใช้

แหล่งความรู้ หมายถึง สถานที่รวบรวมจัดเก็บความรู้ที่ถูกคัดกรองแล้วจากสารสนเทศทุกประเภทที่คอมพิวเตอร์อ่านได้ เพื่อการค้นคว้า วิจัย สืบค้น เผยแพร่ แลกเปลี่ยนความรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยอาศัยความร่วมมือของสมาชิกช่วยกันเพิ่มข้อมูลที่มีประโยชน์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved